

КОМПЛЕКСНА ЛОГИСТИКА. КОМПЛЕКСНИ РЕШЕНИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Мартин Янев, Цветан Янакиев
myanev@gtcluster.eu, cvetan_qnakiiev@abv.bg

*Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”
София, ул. „Гео Милев” № 158
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ*

***Ключови думи:** Комплексна логистика, верига за доставка, логистика, транспорт, оптимизация, разходи, автономност, информация, модел, зелена сделка.*

***Резюме:** Индустриите по целия свят продължават да се борят с голямото прекъсване на веригата за доставки. Те се стремят да оптимизират изпълнението, да намалят риска, да подобрят сръчността и да идентифицират начини за получаване на истинско конкурентно предимство. За постигането на тези цели много производствени предприятия се насочват към доставчици на логистични услуги които предлагат комплексни решения в областта на транспорта, логистиката и верига на доставките. Иновативния логистичен партньор вече предлага услугата „комплексна логистика“, която обединява всички процеси. Целта на публикацията е да опише същността на комплексната логистика и да определи нейните предимства и ползи.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Всеки продукт или услуга на пазара цели не просто да задоволи наша специфична потребност, но и да го направи за най-кратко време, при най-изгодна цена. Опростяването на живота на хората изисква усложняване на системите, методите, моделите и технологиите, с които работят компаниите по цял свят.

За да се постигне най-оптимизираното решение се изисква комплексна интеграция в един общ продукт на всички видове услуги предлагани на логистичния пазар.

Във времето на интегриране на дигитални решения, компютрите и автоматизацията си взаимодействат по един съвсем нов начин. Това променя не само производствените процеси, но и целите вериги за доставки в глобален аспект.

Целта на публикацията е да представи начина по който компаниите във транспорта, логистиката и верига на доставките които предлагат решения на своите клиенти чрез една комплексна услуга.

КОМБИНИРАНИТЕ ПРЕВОЗИ КАТО РЕШЕНИЕ В ТРАНСПОРТА

По своята същност комбинираният транспорт представлява ефективна интеграция на различни видове транспорт. Той е познат още и под наименованието

интермодален или мултимодален транспорт. Комбинираният транспорт е превоз на товари, при който се използват поне два вида транспорт

Комбинираните превози осигуряват значително намаляване на стойността на превоза поради обединяването на множество дейности в един оператор. Комбинираните превози са предпочитаното комплексно решение за производствените предприятия поради перфектното съотношение между цена и качество на транспортната услуга. Това води и до намаляване на времето за доставка на товарите до получателите. Основните изисквания на производствените предприятия към своя те доставчици на логистични услуги са цена, качество и срок доставка. Предимствата на комбинираните превози консолидират перфектното съчетание между цена, качество и срок доставка.

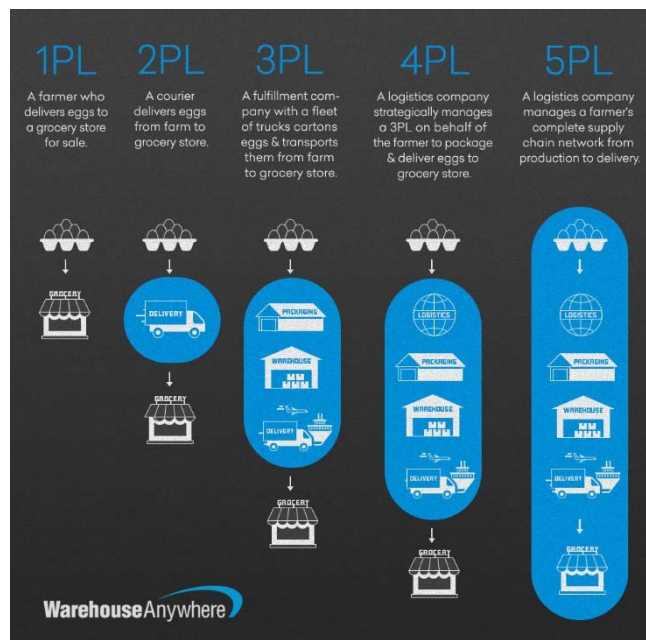
Стратегията на страните от ЕС по отношение на комбинирания транспорт е насочена към неговото бързо развитие. Той се счита за трета по значение транспортна система след пътно-шосейния и железопътния транспорт за превоз на товари особено на средни и дълги разстояния.

Приоритетното развитие на комбинирания транспорт се обуславя преди всичко от възможността за най-ефективно съчетаване и използване предимствата на отделните видове транспорт при извършването на товарни превози.

КОМПЛЕКСНИ ЛОГИСТИЧНИ РЕШЕНИЯ

Логистични методи

Логистичните компании предлагат една обща услуга обединяваща всички известни логистични услуги на пазара. Чрез този подход те предлагат най-добрите условия на производствените предприятия. Логистичните фирми предприемат комплексни логистични методи (Фиг.1) за оптимизация цената, качеството и времето за обработка на услугата.

Фиг.1. Логистични методи

Използването на методи обединяващи няколко вида услуги от логистичните доставчици е от решаващо значение за оптимизиране на процесите на производствените компании. Представени са 5 основни метода, чрез които се дава едно

комплексно логистично решение на производствените предприятия (Фиг. 1). Те са разделени на база различните доставчици на логистична услуги според изискванията на производствените предприятия.

Различават се следните видове логистични методи:

- 2PL – Това метод при който се предлагат една (напр. само автомобилен транспорт), или няколко самостоятелни (не комплектовани) логистични услуги (т.е. всяка се предлага като самостоятелна услуга);
- 3PL – Това е метод който обединява целия набор от услуги за управление и осъществяване на логистичните дейности на производствените предприятия, напр. управление на снабдяването, управление на дистрибуцията.
- 4PL – Този метод обединява ресурсите, способностите и технологията на собствената си организация и тези на други организации (от типа на 3PL), за да проектира, изгради и поддържа цялостно комплексно решение на производствените предприятия.

Логистичните компании използват различните методи зависимост от вида и нуждите на производственото предприятие.

Cross Dock

Комплексната услуга както споменахме е обединява няколко вида услуги, както транспортни така и логистични. Успоредно с това разгледахме видовете логистични методи. За да предложат най-доброто решение на производствените предприятия, логистичните компании изграждат терминали където да оптимизират всички процеси свързани с дейности и да предложат най-добрата комбинация от цена, качество и време за доставка на свой те производствени клиенти. За да се постигне най-добрата комбинация потоците трябва да се движат най-ефективно. От една страна бързо и от друга страна с минимални разходи.

Най-ефективното движение на потоците в логистичните компании става чрез Cross Dock (кръстосано докиране).

По същество кръстосаното докиране премахва връзката „съхранение“ на стока на веригата за доставки. Продуктите се разтоварват от камион или товарна кола, сортират се и директно се презареждат на изходящи камиони или железопътни вагони, за да продължат пътуването си. Продуктите, които отиват до същата дестинация, могат лесно да бъдат консолидирани в по-малко транспортни превозни средства. Алтернативно, големите пратки също могат да бъдат разбити на по-малки групи за по-лесно доставяне.

Крайният резултат и в двата сценария е по-строга и ефективна верига на доставки. Препоръчително е да избягвате съхраняването на продукти. Ето защо: всеки път, когато даден продукт се съхранява, е време, в което той не създава доход за компанията или клиента. Освен това времето за съхранение въвежда допълнителен риск.

Cross Dock операции обединени с различните логистични услуги (3pl/4pl) оптимизират напълни процесите в логистичните компании. Това дава и решението за възможността за предоставяне на своите клиенти на едно комплексно логистично решение.

Комплексните логистични решения зависят от вида на производствени предприятие. Например в хранителната индустрия се използва хладилен комбиниран транспорт, 3PL метод за консолидиране на пратките по изпращач и получател както и Cross Dock с температурни датчици на пратките. Друг пример е предприятие за производство на текстил. Първо ще се използва комбиниран транспорт от доставчик на

суровини до производствения център. След производството, готова продукцията се доставя до крайния потребител чрез 4PL метода. Въпреки вида на производственото предприятие, комплексните логистични решения се базират на трите основни стълба – комбиниран транспорт, логистични методи и cross dock.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА НАЦИОНАЛНОТО ПЛАНИРАНЕ И СТРАТЕГИИ

Нормативна база

- Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.;
- Национален план за развитие на комбинирания транспорт в Република България до 2030 г.;
- Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.

Идентифицирани проблеми в транспортния сектор при комбинирания транспорт

На база на направените анализи, в ИТС 2030 г. са идентифицирани проблеми, свързани с интермодалния транспорт, а именно:

- Липса на нормативна база;
- Липса на стимули за превозвачите да използват интермодален транспорт;
- Липса на мрежа от работещи интермодални терминали, покриваща българските участъци от европейските транспортни коридори;
- Недостатъчна специализация на съществуващите терминали, отговаряща на изискванията за съвременни товаро-превозни услуги;
- Липса на съвременни логистични и информационни системи на терминалите;
- Липса на изградена специална административна структура;
- Ограничени възможности за развитие на част от терминалите, разположени в централните градски части на съответните населени места и липса на достатъчно складови площи;
- Липса на добра координация между отделните видове транспорт в посока развитие на интермодалните услуги.

Мерки за развитие на интермодален транспорт

За преодоляване на идентифицираните проблеми при интермодалния транспорт в рамките на ИТС 2030 г. са определени мерки за постигане на дефинираните стратегически цели и приоритети.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение следва да се отбележим, че комплексната логистика оказва положително влияние върху производствените предприятия в няколко аспекта като ги направи ефективни и конкурентноспособни. Тя дава възможност стоките и продуктите да се движат по ефективно и по този начин не ощетява крайния потребител. Това от своя страна създава предпоставки за изграждането на партньорски взаимоотношения и оптимизиране на целите вериги на доставки.

От направените анализи може да се направи извода, че комплексната логистика ще даде комплексни решения на производствените предприятия и ще подобри процесите.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, <https://www.mtitc.government.bg>
- [2] Национален статистически институт, <https://nsi.bg/bg>
- [3] Иван Петров, президент на FIATA, Залогът за бъдещето е в мултимодалността, дигитализацията и инфраструктурата.
- [4] Статия на тема „Интернет на нещата (IoT) променя сериозно транспортно логистичния сектор“
- [5] Българска стопанска камара, Зелената сделка на ЕС - всичко, което трябва да знаете
- [6] Бяла книга, Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите.

COMPLEX LOGISTICS COMPLEX SOLUTIONS FOR PRODUCTION ENTERPRISES

Martin Yanev, Tsvetan Yanakiev
myanev@gtcluster.eu, cvetan_qnakiev@abv.bg

Todor Kableshkov University of Transport
Sofia, 158 Geo Milev Str.
THE REPUBLIC OF BULGARIA

***Key words:** Integrated logistics, supply chain, logistics, transportation, optimization, costs, autonomy, information, model, green deal.*

***Abstract:** Industries around the world continue to struggle with major supply chain disruption. They seek to optimize performance, reduce risk, improve agility and identify ways to gain real competitive advantage. To achieve these goals, many manufacturing companies turn to logistics service providers that offer complex solutions in the field of transportation, logistics and supply chain. The innovative logistics partner now offers the "complex logistics" service, which unites all processes. The purpose of the publication is to describe the essence of complex logistics and to determine its advantages and benefits.*